

تسلیم شدن در برابر خدا و احسان به مردم؛ خصوصیات پیروان اسلام

تسلیم شدن در برابر خدا و احسان به مردم از اصول ادیان الهی است

در آیه ۱۲۵ سوره نساء می‌خوانیم: «وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا: و دین چه کسی بهتر است از آن کس که خود را تسلیم خدا کرده و نیکوکار است و از آیین ابراهیم حق‌گرا پیروی نموده است و خدا ابراهیم را دوست گرفت».

صاحب تفسیر اطیب البیان در خصوص آغاز این آیه می‌نویسد: «وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِنْ اسْتِفْهَامِي اسْتِ وَ اسْتِفْهَامِ تَقْرِيرِي اسْتِ وَ الْبَيْتِ دِينِ مَقْدَسِ اسْلَامِ احْسَنِ وَ اَتَمِّ وَ اَكْمَلِ از جمیع ادیان عالم است» از این رو این آیه را می‌توان در خصوص اسلام دانست.

تسلیم شدن در برابر خدا و احسان به مردم از اصول ادیان الهی است

اسلام را دین تسلیم در برابر امر خداوند تعریف کرده‌اند از این رو یک مسلمان تنها اعتقاداتی اسلامی ندارد بلکه به معنای عمل به امر الهی است. بر اساس تفسیر نور، خداوند در آیه ۱۲۵ سوره نساء می‌خواهد بیان کند که برترین آیین، پیروی از دین ابراهیم است و تسلیم شدن در برابر خداوند و احسان به مردم از اصول ادیان الهی است.

از سوی دیگر، این آیه بر مناقشه‌ای دیرپا پایان می‌دهد و بیان می‌کند که مکتب، بر پایه ایمان و عمل، هر دو استوار است و هر یک از این دو بدون دیگری ناقص است. از نظر مفسر تفسیر نور این آیه می‌گوید که بهترین الگوهای مردم کسانی هستند که خداوند آنان را برای خود برگزیده است. آخرین پیام این آیه در تفسیر نور این است که هر کس از باطل روی گرداند خود را آماده مقام خلیل الهی می‌کند.

در تفسیر نمونه نیز در ذیل این آیه مشخصات دین برتر علاوه بر تسلیم مطلق شدن در برابر امر خدا حاوی نیکوکاری است که مراد از نیکوکاری «هرگونه نیکی با قلب و زبان و عمل است، و در حدیثی که در تفسیر نور الثقلین از پیامبر آمده است که احسان هر عملی است که در مسیر بندگی خدا انجام می‌دهی آنچنان باشد که گویا خدا را می‌بینی و اگر تو او را نمی‌بینی او ترا می‌بیند و شاهد و ناظر تو است».

در حدیثی از امام صادق (علیه السلام) نقل شده است: «انما اتخذ الله ابراهيم خلیلا لانه لم یرد احدا و لم یسئل احدا قط غیر الله: خداوند ابراهیم را به عنوان خلیل خود انتخاب کرد زیرا هرگز تقاضا کننده‌ای را محروم ن ساخت و هیچگاه از کسی نیز تقاضا نکرد.

در ادامه تفسیر نمونه از بعضی روایات دیگر استفاده کرده است تا مقام خلیل‌اللهی را بر اثر کثرت سجود و اطعام گرسنگان و نماز در دل شب و یا بخاطر کوشا بودن در راه اطاعت پروردگار بیان کند. با دقت در مفاد تفاسیر به نظر می‌رسد تلاش شده است تا اعتقاد دینی با عمل دینی همراه شود، عملی که نیکوکارانه است و در چارچوب الگوی ابراهیمی تفسیر می‌شود.